

KHU KINH TẾ CỬA KHẨU QUỐC TẾ BỜ Y CƠ HỘI TỐT CHO CÁC NHÀ ĐẦU TƯ

ThS TRỊNH QUANG MINH

Ban Quản lý Khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Bờ Y

Khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Bờ Y (gọi tắt là Khu kinh tế) được thành lập theo Quyết định số 217/2005/QĐ-TTg ngày 05-9-2005 của Thủ tướng Chính phủ. Đây là Khu kinh tế trọng điểm trong hệ thống các khu kinh tế cửa khẩu của Việt Nam, nằm ở ngã ba Đông Dương. Mục tiêu chủ yếu là xây dựng và phát triển Khu kinh tế trở thành vùng động lực, trung tâm liên kết trên hành lang kinh tế Đông - Tây trong tam giác phát triển ba nước Việt Nam - Lào - Cam-pu-chia; xây dựng Khu kinh tế thành đô thị biên giới, khai thác có hiệu quả các điều kiện về địa lý, chính trị, kinh tế, văn hóa và xã hội trong quá trình giao lưu kinh tế quốc tế; tạo điều kiện bảo vệ chủ quyền lãnh thổ và an ninh biên giới quốc gia; bảo đảm đoàn kết dân tộc và tăng cường mối quan hệ hợp tác hữu nghị với các quốc gia trong khu vực.

Là một trong ba trung tâm kinh tế trên tuyến hành lang kinh tế Đông - Tây của Việt Nam, có cửa khẩu quốc tế với Lào và 1 cửa khẩu phụ với Cam-pu-chia, ngày 28-11-2004, tại Viêng Chăn, Thủ tướng Chính phủ của ba nước Việt Nam - Lào - Cam-pu-chia đã họp tuyên bố về việc thiết lập tam giác phát triển ba nước và khẳng định Khu kinh tế là điểm nhấn quan trọng trong chiến lược liên kết nhằm tạo cơ hội hợp tác, phát triển đồng đều giữa các nước ASEAN và tiểu vùng sông MêKông, là giao điểm quan trọng trên hành lang kinh tế Đông - Tây nối liền các tỉnh Tây Nguyên, Duyên hải miền Trung, Đông - Nam Bộ Việt Nam với các tỉnh Nam Lào, Đông Bắc Thái Lan, Cam-pu-chia và My-an-ma. Ngày 14-4-2006, Thủ tướng Chính phủ ra Quyết định số 603/2006/QĐ-TTg về việc điều chỉnh

quy hoạch chung Khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Bờ Y đến năm 2025 với quy mô, gồm 6 xã: Saloong, Đắc Kan, Bờ Y, Đắc Xú, Đắc Nông, Đắc Dục và thị trấn PlâyKân. Tổng diện tích tự nhiên khoảng 68.570 ha; trong đó, có khu đô thị loại II, diện tích xây dựng khoảng 15.000 ha với quy mô dân số đến năm 2025 là 29 vạn dân, tiến hành nghiên cứu sân bay thương mại quốc tế tại khu vực cửa khẩu nhằm vừa phát triển cảng bộ vừa phát triển cảng hàng không quốc tế, góp phần thúc đẩy hội nhập giao thương quốc tế.

Với định hướng quy mô đô thị tổng hợp hiện đại, văn minh và phát triển bền vững lâu dài, Ban quản lý Khu kinh tế đã nhận định rõ trong các vấn đề phát triển môi trường, hạ tầng kỹ thuật đô thị; trong đó, định hướng phát triển kết cấu hạ tầng kỹ thuật được chú trọng các khâu kỹ thuật đồng bộ hoá cao, có kế thừa các ưu điểm kỹ thuật của các nước tiên tiến cùng với các tiêu chuẩn kỹ thuật hiện hành tại Việt Nam được đưa vào ứng dụng trong đồ án quy hoạch. Tổ chức và phát triển không gian các trung tâm chuyên ngành trong Khu kinh tế xác định theo đồ án quy hoạch chung điều chỉnh được Bộ Xây dựng tổ chức thẩm định cùng các bộ, ngành có liên quan tham gia nhất chí cao theo phương án điều chỉnh quy hoạch.

Khu kinh tế có tổ chức và phát triển không gian các trung tâm chuyên ngành như sau:

- Trung tâm thương mại - tài chính và Trung tâm khoa học được đặt tại khu đô thị Nam Bờ Y. Khu Trung tâm thương mại - tài

HÀNH CHÍNH DOANH NGHIỆP

chính có khu thương mại quốc tế (khu phi thuế quan) và hàng loạt các công trình thương mại, tài chính, công cộng khác... Sau năm 2025, Khu kinh tế phát triển thành đô thị tổng hợp hạng II, do vậy, Trung tâm thương mại - tài chính sẽ phát triển thành *Trung tâm tổng hợp* của đô thị. Trong khu Trung tâm khoa học, có khu công nghệ cao, khu vườn ươm, vườn giống, trung tâm nghiên cứu khoa học của Trường Đại học Bờ Y v.v.

- *Trung tâm giáo dục và Trung tâm giao lưu văn hoá các dân tộc Tây Nguyên, văn hoá nghệ, văn hoá truyền thống...* được đặt tại khu đô thị Bắc Bờ Y.

- *Trung tâm y tế, văn hóa, thể dục - thể thao và Trung tâm dịch vụ mậu biên và kiểm soát cửa khẩu* nằm ở khu đô thị phía Tây Bờ Y. Trong đó, khu Trung tâm dịch vụ mậu biên và kiểm soát cửa khẩu gồm có tập hợp các công trình của khu kiểm soát cửa khẩu, các công trình thương mại, dịch vụ, kho bãi... phục vụ cho các hoạt động tại cửa khẩu.

- *Trung tâm du lịch - dịch vụ* là khu du lịch tổng hợp hoặc chuyên đề, bao gồm 5 trung tâm du lịch, dịch vụ như: hồ Đăk Xú, Đăk Nông, Sa Loong, hồ Trung tâm và núi Kempút.

Trong phân khu chức năng của Khu kinh tế, các khu như khu thương mại - dịch vụ, mạng lưới các khu công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và kho tàng là các khu tập trung cao các ngành kinh tế mũi nhọn, đồng thời, cũng được sự đầu tư lớn từ ngân sách nhà nước và từ phía các nhà đầu tư. Các khu này được tổ chức như sau:

- Khu thương mại quốc tế, có diện tích 374,78 ha, được bố trí tại trung tâm đô thị Nam Bờ Y. Theo Quyết định số 217/2005/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, khu thương mại quốc tế có cơ chế về xuất, nhập khẩu hàng hóa, dịch vụ, cụ thể:

+ Quan hệ trao đổi hàng hóa, dịch vụ giữa khu thương mại quốc tế với các khu chức năng khác trong Khu kinh tế và nội địa là quan hệ xuất khẩu, nhập khẩu và phải tuân thủ các quy định của pháp luật về xuất khẩu, nhập khẩu của Việt Nam; phải

thực hiện các thủ tục hải quan theo quy định của pháp luật về hải quan Việt Nam. Quan hệ trao đổi hàng hóa, dịch vụ giữa khu thương mại với nước ngoài được xem như quan hệ trao đổi giữa nước ngoài với nước ngoài.

+ Các tổ chức kinh tế hoạt động trong khu thương mại được xuất khẩu ra nước ngoài và nhập khẩu từ nước ngoài tất cả hàng hóa, dịch vụ mà pháp luật Việt Nam không cấm.

+ Hàng hóa, dịch vụ nhập khẩu từ nước ngoài vào khu thương mại hoặc hàng hóa, dịch vụ từ khu thương mại xuất khẩu ra nước ngoài, được miễn thuế nhập khẩu, thuế xuất khẩu; không phải chịu thuế giá trị gia tăng.

+ Hàng hóa, dịch vụ thuộc diện chịu thuế tiêu thụ đặc biệt được sản xuất, tiêu thụ trong khu thương mại và hàng hóa, dịch vụ thuộc diện chịu thuế tiêu thụ đặc biệt nhập khẩu từ nước ngoài và từ nội địa Việt Nam vào khu thương mại không phải chịu thuế tiêu thụ đặc biệt, trừ mặt hàng ô tô thuộc diện chịu thuế tiêu thụ đặc biệt.

+ Hàng hóa, dịch vụ thuộc diện chịu thuế tiêu thụ đặc biệt từ khu thương mại xuất khẩu ra nước ngoài không phải chịu thuế tiêu thụ đặc biệt.

+ Hàng hóa sản xuất gia công, tái chế, lắp ráp tại khu thương mại có sử dụng nguyên liệu, linh kiện nhập khẩu từ nước ngoài theo quy định hiện hành về quản lý nhập khẩu; khi nhập khẩu vào nội địa Việt Nam chỉ phải nộp thuế nhập khẩu đối với phần nguyên liệu, linh kiện cấu thành trong sản phẩm, hàng hóa đó. Trường hợp không sử dụng nguyên liệu, linh kiện nhập khẩu từ nước ngoài khi nhập khẩu vào nội địa Việt Nam thì không phải nộp thuế nhập khẩu.

Các nhà đầu tư khi đầu tư vào khu thương mại còn được hưởng một số các ưu đãi như sau:

+ Tất cả các dự án đầu tư vào khu thương mại được hưởng các ưu đãi tối đa áp dụng theo quy định của *Luật Đầu tư nước ngoài*; *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đầu tư nước ngoài*; *Luật*

Khuyến khích đầu tư trong nước (sửa đổi); Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp, Luật Thuế giá trị gia tăng và các ưu đãi khác theo điều ước quốc tế, các hợp đồng thương mại đa phương hoặc song phương mà Việt Nam ký kết hoặc tham gia.

+ Các dự án đầu tư vào khu thương mại được miễn thuế thu nhập doanh nghiệp trong thời gian 4 năm kể từ khi có thu nhập chịu thuế, được giảm 50% số thuế thu nhập doanh nghiệp phải nộp trong 9 năm kế tiếp; được áp dụng mức thuế suất thu nhập doanh nghiệp là 10% trong 15 năm kể từ khi dự án đầu tư bắt đầu hoạt động kinh doanh.

- Khu dịch vụ mậu biên và kiểm soát cửa khẩu, diện tích khoảng 230 ha, nằm giáp biên giới (cuối đường quốc lộ 40). Đây cũng là khu bán phi thuế quan được ưu đãi đối với một số mặt hàng về thuế.

Hệ thống chợ: có 1 trung tâm thương mại lớn của đô thị, 4 trung tâm khu vực tại các trung tâm vùng đô thị, 17 trung tâm ở phường, xã. Các trung tâm thương mại kết hợp với siêu thị.

- Mạng lưới các khu công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp:

+ Có một khu công nghiệp tập trung, diện tích khoảng 1.566 ha tại phía Bắc đô thị Tây Bờ Y. Đây là khu công nghiệp động lực chủ đạo để phát triển công nghiệp cho Khu kinh tế, được hưởng cơ chế, chính sách như khu thương mại quốc tế.

+ Hai khu công nghiệp vừa và nhỏ (1 tại phía Tây Nam của đô thị phía Bắc, diện tích khoảng 217 ha và tại phía Nam Bờ Y, diện tích khoảng 278 ha). Đây là khu công nghiệp vừa và nhỏ, công nghệ nhẹ, sạch có mức độc hại dưới cấp V.

+ Ngoài ra, còn có một làng nghề Việt Nam tại đô thị phía Bắc, diện tích khoảng 140,5 ha. Đây là khu làng nghề được xây dựng với ý tưởng hình ảnh thu nhỏ của làng nghề truyền thống Việt Nam.

+ Mạng lưới các kho tàng, gồm: tổng kho có diện tích 578 ha, giáp về phía Bắc khu công nghiệp tập trung. Đây là tổng kho lớn nhất của khu kinh tế, bao gồm kho

nguyên liệu, kho nhiên liệu, kho dự trữ quốc gia và các loại kho khác.

Khu kinh tế áp dụng cơ chế, chính sách thông thoáng và bảo hộ các tổ chức, cá nhân Việt Nam thuộc mọi thành phần kinh tế, người Việt Nam định cư ở nước ngoài và các nhà đầu tư nước ngoài tham gia đầu tư kinh doanh trong các lĩnh vực: xuất - nhập khẩu, tam nhập, tái xuất, vận chuyển hàng hóa quá cảnh, kho ngoại quan, cửa hàng miễn thuế, hội chợ triển lãm, các cửa hàng giới thiệu sản phẩm, các cơ sở sản xuất, gia công hàng xuất, nhập khẩu, các chi nhánh đại diện, các công ty trong và ngoài nước, chợ cửa khẩu, đầu tư cơ sở hạ tầng, du lịch, dịch vụ, tài chính, ngân hàng... theo quy định của pháp luật Việt Nam.

Các doanh nghiệp hoạt động trong Khu kinh tế còn được hưởng thêm các ưu đãi như sử dụng không phải trả tiền các công trình kết cấu hạ tầng, tiện ích công cộng và sử dụng có trả tiền các dịch vụ do các doanh nghiệp kinh doanh cung cấp theo một giá; được chuyển nhượng quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất trong thời hạn thuê đất, thuê lại đất theo quy định của pháp luật, phù hợp với mục đích sử dụng đất của dự án đã được đầu tư. Trong trường hợp có sự thay đổi về mục đích đầu tư ban đầu của dự án, thì việc chuyển nhượng quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất chỉ thực hiện sau khi được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt. Các doanh nghiệp được thế chấp giá trị quyền sử dụng đất và tài sản gắn liền với đất trong thời hạn thuê đất, thuê lại đất tại các tổ chức tín dụng hoạt động tại Việt Nam và tại các tổ chức tín dụng nước ngoài theo các quy định của pháp luật.

Đầu tư phát triển toàn diện Khu Kinh tế cửa khẩu quốc tế Bờ Y là chính sách ưu tiên nhất quán của Chính phủ Việt Nam. Diện mạo Khu kinh tế cửa khẩu Quốc tế Bờ Y sống động với quy mô lớn nhất dọc tuyến biên giới Việt Nam - Lào - Cam-pu-chia đang hình thành. Với các điều kiện thuận lợi, việc đầu tư vào Khu kinh tế là cơ hội tốt cho các nhà đầu tư và các thành phần kinh tế tham gia □